

Natura 2000 område nr. 51 Begtrup Vig og kystområder ved Helgenæs

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området strækker sig langs ca. 16 km af kysten fra Strands i nord til Lushage på spidsen af Helgenæs. Vestkysten af Helgenæs fra Fejrup til Ørby rummer stejle kystskrænter, og mellem Helgenæs og fastlandet ligger en smal landtange med fortidsmindet Dragsmur.

Både syd for Strands og ved Stavsøre på nordkysten af Helgenæs ligger store og landskabeligt meget værdifulde områder omkring gamle systemer af krumodder, der har lukket sig om lagunesøer, ligger som en række lave volde parallelt med kysten.

Omkring 3/4 af Natura 2000-områdets 1771 ha udgøres af hav og omfatter Begtrup Vig og kysten langs 10 meter dybdekurven på vestsiden af Helgenæs.

Vigtigste naturværdier

Områdets åbne kystskrænter og overdrev hører blandt de største samlede græslandsarealer i landet og her er der stedvis en rig flora af regional eller national betydning. Også strandnaturtyper og rigkær ved Stavsøre og Strands rummer store naturværdier. Havnaturtyperne har generelt en høj artsrigdom og bundfaunasamfundene er relativt stabile og udgør et godt fødegrundlag for fisk og fugle.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). Flere steder er der problemer med tilgroning af overdrev og skrænter med træer og buske pga. manglende afgræsning. Invasive arter som f.eks. rynket rose er en trussel for naturværdierne især på klitnaturtyper ved Strands. Også områdets havnaturtyper er påvirket af næringsbelastning, idet dybdegrænsen for ålegræs er begrænset til 4,5 - 6,5 meter i forhold til en forventet reference for tilstanden på 8,6 meter.

Målsætning og indsats

Begtrup Vig og havområderne ved Helgenæs skal have god vandkvalitet og god naturtilstand samt en naturlig, dynamisk kystudvikling. De lysåbne naturtyper skal sikres en god-høj naturtilstand. Områdets artsrige rigkær og tørre kalksandsoverdrev prioriteres højt. Arealet med kalkoverdrev og sure overdrev skal øges og det skal tilstræbes, at der skabes større arealer med sammenhængende græsningsdrift.

De terrestriske naturtyper skal sikres en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje. Arealet af kalkoverdrev, sure overdrev og rigkær søges udvidet, og der etableres velegnede ynglevandhuller til stor vandsalamander. Der sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev.

Oversigt over de væsentligste virkemidler til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke relevant
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger		X		
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)		X		
Reducere forstyrrelser				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		
Sammenkædning af naturarealer Fx ved udlæg af naturarealer til samdrift af mindre og adskilte naturområder.		X		